

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre petície

2011/2069(INI)

13.7.2012

STANOVISKO

Výboru pre petície

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

o situácii v oblasti základných práv v Európskej únii (2010 – 2011)
(2011/2069(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Adina-Ioana Vălean

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre petície vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- so zreteľom na správu Komisie o uplatňovaní Charty základných práv EÚ v roku 2011 (COM(2012)0169 (konečné znenia)),
- so zreteľom na správu Parlamentu o občianstve EÚ za rok 2010: Odstránenie prekážok vykonávania práv občanov EÚ¹,
- keďže takmer jedna tretina petícií, ktoré Parlament prijal, sa týkajú údajných porušení základných práv uvedených v charte,

Všeobecne

1. v tejto súvislosti opäť zdôrazňuje, že EÚ a jej inštitúcie majú na základe charty a článkov 2, 6, 7 a 9 až 12 ZFEÚ povinnosť a zodpovednosť dodržiavať, zaručovať, ochraňovať a presadzovať základné práva, občianske slobody a európske zásady a hodnoty, ktoré sú pre európskych občanov v EÚ neodňateľné, najmä v prípadoch, keď tieto práva a slobody nie sú účinne a primerane zaručené na vnútroštátnej úrovni; trvá na tom, že článok 51 charty by sa nemal využívať na znižovanie významu charty a jej uplatňovania, a zdôrazňuje, že týmto článkom sa neruší úloha a právomoci, ktoré inštitúcie EÚ majú v súvislosti s ochranou, zachovávaním a presadzovaním európskych základných hodnôt, ako napríklad dodržiavanie ľudskej dôstojnosti a slobody, a zásad demokracie, právneho štátu, dobrej správy vecí verejných, mieru, občianstva, rodovej rovnosti a nediskriminácie;
2. pripomína povinnosť a zodpovednosť Parlamentu voči európskym občanom a obyvateľom ochraňovať a presadzovať ich záujmy. Táto väzba medzi Parlamentom a občanmi je vyjadrená v petičnom postupe stanovenom zmluvou v článku 227, ktorým sa zriaďuje povinnosť usilovať sa o mimosúdne opravné prostriedky pre predkladateľov petícií v prípadoch, keď je to vhodné, a na základe faktov každého prípadu s cieľom pomôcť občanom pri uplatňovaní ich základných práv a občianskych slobôd a zabezpečiť riadne uplatňovanie hodnôt a zásad obsiahnutých v charte a v zmluvách v Európskej únii a v každom členskom štáte;
3. vyzýva členské štáty, aby si plnili svoje povinnosti ochraňovať základné práva a občianske slobody svojich občanov, aby pozmenili alebo vymazali pojmy, ktoré obmedzujú základné práva občanov, a naliehavo vyzýva členské štáty, aby dodržali svoj záväzok a z neho vyplývajúce povinnosti prijaté v rámci ustanovení Lisabonskej zmluvy² a za EÚ podpísali a ratifikovali Európsky dohovor o ľudských právach, čím by sa odstránil rozdiel v právnej ochrane a európskym občanom by sa priznali rovnaké práva vo vzťahu k aktom Únie, aké majú v súčasnosti vo vzťahu k členskými štátom Únie; v tejto súvislosti pripomína potrebu jasných informácií o rozsahu a uplatniteľnosti dohovoru v súvislosti s chartou, aby sa zamedzilo nejasnostiam zo strany občanov, pokiaľ ide o to,

¹ Prijaté texty P7_TA(2012)0120.

² Zmluva o EÚ, článok 6 ods. 2.

na koho sa obrátiť v danej situácii domnelého porušenia základných slobôd;

4. zdôrazňuje úzku väzbu medzi právami vyplývajúcimi z občianstva EÚ a právami, ktoré sú zakotvené v Charte základných práv a vzťahujú sa na všetky osoby na území EÚ;

Osobitné otázky

5. vyzýva Radu, aby dodržiavala svoje záväzky týkajúce sa základných práv, aby urýchlene odblokovala návrh Komisie z 2. júla 2008 na smernicu Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na pohlavie, náboženské vyznanie alebo vieru, kultúru, jazyk, vzdelanie, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu; v tejto súvislosti zdôrazňuje práva najzraniteľnejších skupín ľudí, t.j. detí, najmä v súvislosti s ochranou ich osobnej integrity a v súvislosti s cezhraničnými spormi o starostlivosť o dieťa a rodičovskými právami týkajúcimi sa návštev, ľudí so zdravotným postihnutím, ako aj starších osôb a etnických menšín;
6. vyzýva členské štáty, aby zaručili účinné vykonávanie smernice o rovnakom zaobchádzaní s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod¹, ako aj príslušných právnych predpisov o rovnakom zaobchádzaní so ženami a mužmi²;
7. vyjadruje poľutovanie nad diskrimináciou menšín vzhľadom na to, že ľudská dôstojnosť je nedotknuteľná, a vyzýva Radu, aby podnikla účinné a zodpovedné kroky na presadenie hodnôt Únie vo vzťahu k členským štátom, ktoré nedodržiavajú svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy, ktoré sa týkajú týchto otázok,
8. upozorňuje na množstvo petícií týkajúcich sa obmedzení slobody médií a vyzýva Komisiu, aby Agentúru Európskej únie pre základné práva (FRA) poverila monitorovaním v tejto oblasti a preskúmala legislatívu v tejto oblasti s cieľom zabezpečiť uplatňovanie spoločných noriem pre pluralitu a slobodu médií, ako aj monitorovaním situácie v oblasti demokracie a základných práv v členských štátoch s ročnými správami o svojich zisteniach; žiada preto, aby sa na plnenie týchto úloh pre FRA vyčlenili primerané rozpočtové prostriedky; víta iniciatívnu správu Parlamentu o stanovení noriem mediálnej slobody v celej EÚ, čo by mohlo viesť k revízii právnych predpisov EÚ, a navrhuje zlúčenie FRA a Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť alebo vytvorenie právneho rámca, ktorý by umožňoval spoluprácu a koordináciu medzi týmito dvoma agentúrami, s cieľom efektívne bojovať proti porušovaniu práv zaručených Chartou základných práv;
9. vyzýva Komisiu, aby urýchlene zabezpečila, že členské štáty transponujú a budú správne uplatňovať smernicu 2004/38/ES o slobode pohybu občanov, pretože sa často vyskytujú petície týkajúce sa týchto problémov;
10. pripomína, že prenosnosť dávok sociálneho poistenia, dôchodkov, zdravotnej starostlivosti a uznávanie dokladov o odbornej kvalifikácii a akademických titulov sú významné otázky, ktoré by mohli zabezpečiť splnenie základných práv a občianskych

¹ smernica 2000/43/ES, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod.

² smernica 2004/113/ES o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu; smernica 2006/54/ES o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania.

slobôd vrátane práv vyplývajúcich z dokončenia vnútorného trhu, poznamenáva však, že mnohí občania sa stále stretávajú s problémami pri uplatňovaní týchto práv; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili riadne dodržiavanie, zaručovanie, uplatňovanie a rozvoj týchto práv;

11. zdôrazňuje, že úloha Komisie ako strážkyne zmlúv nie je obmedzená na zabezpečenie toho, aby členské štáty transponovali legislatívu, ale zahŕňa aj úplné a správne uplatňovanie právnych predpisov, najmä s cieľom chrániť základné práva občanov; poukazuje na právne vákuum týkajúce sa prístupu občanov k právnej náprave v prípadoch, keď členské štáty netransponovali právne predpisy EÚ, ktoré sa ich priamo týkajú, alebo ich transponovali až neskôr;
12. navrhuje, aby bolo do výročnej správy Komisie o ľudských právach zahrnuté hodnotenie situácie v členských štátoch; predkladá Parlamentu návrh, aby spoločne s Výborom pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a s Výborom pre petície usporadúval výročnú konferenciu s účasťou občianskej spoločnosti a iných zainteresovaných strán;
13. víta politiku Komisie založenú na tom, aby boli občanom poskytované konkrétne informácie o ich právach a spôsoboch zákonných opravných prostriedkov, ktoré sú im k dispozícii v prípade porušenia ich základných práv, súčasne však poznamenáva, že kľúčová pre lepšie sprístupnenie týchto informácií občanom bude väčšia súdržnosť a koordinácia práce a verejnej prezentácie rôznych komunikačných nástrojov Komisie; zároveň však zdôrazňuje skutočnosť, že to Komisiu nezaväzuje jej inštitucionálnej povinnosti analyzovať sťažnosti občanov týkajúce sa možných porušení základných práv, ktorých sa dopustila EÚ a jej členské štáty nielen pri uplatňovaní právnych predpisov EÚ, ale aj v súvislosti so situáciami, keď došlo k systematickým chybám pri ochrane základných práv v rámci členských štátov; vyzýva Komisiu, aby plnila svoju úlohu ochraňovať európsky právny poriadok založený na demokracii a základných právach a aby príslušné členské štáty upozornila na takéto situácie; domnieva sa, že Európsky parlament, ktorý má omnoho širšie politické pole pôsobnosti, by mal občanom EÚ a osobám s trvalým pobytom v EÚ vysvetliť opatrenia, ktoré prijíma na zabezpečenie a ochranu ich základných práv;
14. vyzýva Komisiu, aby preskúmala nariadenie, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre základné práva, s cieľom posilniť jej mandát, právomoci a nezávislosť;

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	12.7.2012
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 21 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Margrete Auken, Victor Boștinaru, Philippe Boulland, Giles Chichester, Nikolaos Chountis, Iliana Malinova Iotova, Carlos José Iturgaiz Angulo, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Chrysoula Paliadeli, Nikolaos Salavrakos, Jarosław Leszek Wałęsa, Rainer Wieland
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Zoltán Bagó, Birgit Collin-Langen, Axel Voss
Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Ioan Enciu, Petru Constantin Luhan, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Franck Proust, Renate Sommer, Hermann Winkler